

"לדורות"**סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל****שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה**

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

את השאלון המלא נא לשלוח לדוא"ל: infovatikim@pmo.gov.il פרטים נוספים ושאלות בטלפון כוכבית 8840*

נא למלא את הפרטים האישיים בנספח ולאשר בחתימתכם את פרסום הסיפור באתר.

יש לשלוח את הנספח בדואר: ת.ד. 10437 פתח תקווה 49003 או בפקס: 02-5605034

ניתן לסרוק את הנספח ולהעבירו בדוא"ל בצמוד לשאלון.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: אברהם הרשקו	שם פרטי: סילביה
--------------------------	--------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: הרשקו		בלועזית Hershko
שם פרטי איתו נולדתי: סילביה		בלועזית Silvia
שנת לידה: 5.3.42	מין: נ	
עיר לידה: יאסי	בלועזית lassy	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי ושם משפחה של האב: הרשקו בינימין		שם פרטי ושם נעורים של האם: סטרובובסקי מניה
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: יאסי		בלועזית lassy
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: יאסי (שם העיר או האזור ושם הארץ)		ארץ המגורים: רומניה
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: יאסי		תאריך השחרור: 1945
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור

במידה ועלית באנייה, ציין את שמה פגאסוס	שנתעליה: 1963	במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי
אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה (ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):		
<p>נולדתי ביאס בשנת 1942, אבי היה חייט ואמי חייטת. היינו מאד עניים. אני הרביעית מתוך עשרה. חמישה ילדים נולדו תוך כדי המלחמה: שושנה, מרים, פולי, אנוכי ומשה. ולאחר מכן, נעמי, שלמה, אברהם, ישראל ויוסי.</p> <p>אמא הייתה גיבורה גדולה ותמיד ידעה מה לעשות ואיך לעשות בכדי שנישאר בחיים ולא נמות ברעב. אפילו הניקה תאומים (רודולף ויוסף) של שכנה שלנו בכדי להתפרנס.</p>		
נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה (גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):		
<p>ב-1939 התחילה המלחמה, היה פוגרום ביאס. בלילה אחד הרגו 4000 גברים. את אבי רצו להרוג גם בפוגרום אך הוא נשאר בחיים. הוא נלקח לעבודות כפייה. בשנת 1942 אמי ילדה אותי. היא היתה מאד עצוב והיא אמרה: איזה בת לא יפה. אבא שמע את זה, הביא לה פרח ואמר לה את תראי איזו בת יפה תהיה לך. הסתתרנו במרתף: אני אמי ועוד שלוש אחיותיי. אחות של אמי, רבקה גולדמן וארבעת בניה הסתתרו גם הם במרתף. וכשהייתי מאד חולה בלידתי היא הצילה אותי בכך ששמה לי מים קרים.</p> <p>אני זוכרת שכשאחי הקטן נולד בשנות הארבעים, אז אמא הייתה שמה בצל בתנור. מרוב רעב הוא היה מושיט ידו בכדי לקחת את הבצל ואצבעותיו נכוו- היה רעב מאד גדול. באחת הפעמים, אמא הלכה לחפש אוכל. היא הייתה ליד פסי רכבת. כשבדיוק חלפה רכבת היא פגעה באישה אחת שנפלה ונפגעה מהרכבת, ובעקבותיה נפל סל עם צנונים לבנים. אמא לא שמה לב לאישה אלא רק לאוכל. זו ממש מלחמת הישרדות.</p>		
אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):		
<p>אחרי המלחמה בשנת 1945, הייתי בת שלוש ואני זוכרת שאמא לקחה אותי בידי, והרוסים היו עם פרחים. למרות שהם הצילו אותנו מהרומנים והגרמנים אנחנו פחדנו מהם. הם היו גונבים ואונסים אכזריים. אמי סגרה את האחיות הגדולות בארון ושמה על עצמה מטפחת על ראשה בכדי שתראה זקנה מחשש לאונס מצידם.</p> <p>לאחר המלחמה, קיבלנו שני חדרים קטנים ושם גרנו ושם בעצם גדלתי. בפורים, אמא הייתה אופה עוגיות בלילה, והייתי קמה והיא הייתה נותנת לי לטעום את השפיצים של העוגיות. עוד אני זוכרת כי שקיבלתי מחזור בפעם הראשונה, אז אמא סיפרה לאבא "יש לנו עוד נערה", שמעתי את זה עשיתי את עצמי ישנה ואבא נתן לי נשיקה. בפסח, אבא לקח אותי כדי לקבל שתי חבילות מצות מהג'וינט ואמא היתה עושה ניקיון ומסיידת לבד בכדי שנרגיש שבא פסח. כמו כן היינו מקלים חבילה מאמרי. ואבא שיהיה בעצם חייט עשה מצעיף גרביים לבנים שלושת רבע במיוחד לפסח.</p> <p>סיפור שאני זוכרת במיוחד אחרי המלחמה הוא שאחותי מריה, אחותי השנייה, קטפה תפוחים מעץ של כומר גוי שהיה שכן שלנו. הוא תפס אותה וכלא אותה במרתף. אבי הגיע והתחנן שישחררו אותה. הכומר הסכים אך רק בתמורה לכך שאבא יתפור</p>		

שתי חליפות עבורו. ואכן אבי תפר לו. אחותי מריה, הייתה רק ילדה קטנה ונאלצה לעבוד כדי שנשרוד, הייתה עובדת בקטיף תפוחי אדמה ובצל ובניקיון. אני זוכרת אחרי שנים, שאשתו של הכומר, הלנה הייתה המורה שלי, מחנכת בכיתה. היינו ילדים שובבים והיו שמים את הרגליים שלנו על גרעיני תירס. כמו כן, הייתי שמאלית ורצתה שאהיה ימנית. אז היא קשרה לי אותה והכתה על ידי השמאלית כדי שלא אכתוב בה. כשחברה שלי התחתנה, הכרתי את בעלי. הוא היה מוזיקאי, מתופף וזמר ברומניה. היינו ביחד 53 שנים, עד שנפטר בשנת 2006.

נא ספרי על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בתאריך 17.12.1963 עליתי לארץ כשהייתי בחודש תשיעי עם בני אבי, ובעלי הגיע לאחר שלושה חודשים עם הוריו. הגעתי לשדרות ועבדתי במשק בית. כשבאנו לחיפה בעלי קיבל עבודה במסעדה. לאחר מכן הוא עבד גם בבנק הדואר והיה טכנאי טלפונים ואני הייתי עקרת בית. יש לי שלושה ילדים: אבי וילדיו: רם ומיכל; מירי וילדיה: ימית, מירב, דנה ארי, וליאת עם שלושת ילדיה: הילה, חלי ועמרי.

מסר: להיות תמיד עם תקווה, תמיד להגיד שיהיה טוב וגם שתמיד יכול להיות יותר גרוע.

ראיון: אפרת וינשטיין, חיפה, מאי 2014